

Кафедра загальної педагогіки та андрагогіки

Кафедра педагогіки (з 1.09.2010 р. кафедра загальної педагогіки та андрагогіки) має давню історію. Першим викладачем психології, педагогіки і логіки з 1914 р. – року заснування Полтавського вчительського інституту – був його перший директор О. К. Волнін. З 1918 р. педагогіку викладав, а з 1925 р. і очолював кафедру педології й педагогіки Г. Г. Ващенко.

У кінці 20-х років минулого століття існувало вже дві педагогічні кафедри: кафедра педагогіки (завідувач – П. Л. Адамович) і кафедра педології (завідувач – професор Г. Г. Ващенко). У 1931 р. кафедри були об'єднані в одну – кафедру педології і педагогіки (завідувач – Г. Г. Ващенко). При новоутвореній кафедрі відкрита аспірантура.

Після повернення інституту з евакуації у листопаді 1943 р. кафедрою педагогіки керували І. А. Зиза, пізніше – С. М. Смолінський. У повоєнні роки очільниками кафедри педагогіки були І. М. Дуплій, В. П. Луцький, Т. І. Гавакова, В. С. Пелипець, В. М. Мирний, В. С. Лутфулін. З 1990 р. й упродовж 25 років кафедру очолювала доктор педагогічних наук (1991), професор (1992), член-кореспондент НАПН України (1995) Алла Микитівна Бойко. За її ініціативи в січні 2014 р. кафедра загальної педагогіки та андрагогіки ввійшла до складу фізико-математичного факультету.

З червня 2015 р. кафедру очолює доктор педагогічних наук (2014), доцент (2009) О. Ю. Ільченко. У 2015-2016 н. р. на кафедрі також працювали член-кор. НАПН України, професор А. М. Бойко; професор Л. А. Семеновська; доценти І. В. Кравченко, В. С. Лутфулін, В. М. Мокляк, Л. М. Петренко, Н. М. Пусепліна, Т. М. Тищенко, В. В. Фазан, А. В. Хоменко, В. І. Цина.

Сьогодні кафедра продовжує давні і міцні традиції, закладені провідними педагогами. Викладачі кафедри досліджують проблему підготовки вчителя і працюють над загальною науково-дослідною темою: “Єдність теорії і практики у підготовці бакалаврів і магістрів в умовах реформування освіти України”.

Викладачі кафедри читають фундаментальні дисципліни “Педагогіка”, “Педагогіка вищої школи” для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) і другим (магістерським) освітніми рівнями на шести факультетах університету.

У 2015 р. ліцензовано спеціальність “Педагогіка вищої школи” за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Перший випуск магістрів відбувся в січні 2017 р. На сьогодні кафедра загальної педагогіки та андрагогіки є випусковою зі спеціальності “Освітні, педагогічні науки”. Магістрантам для їхньої професійної підготовки запропоновано широкий спектр дисциплін: “Педагогіка вищої школи”, “Організація наукових досліджень”, “Методика викладання у вищій школі”, “Інноваційна парадигма освіти і виховання”, “Педагогічні технології навчання і виховання у вищій школі”, “Суб’єкт-

суб'єктні відносини викладача і студента у вищій школі”, “Історія педагогіки вищої школи”, “Автономія закладу вищої освіти”, “Гендерний підхід у педагогіці”, “Основи християнської педагогіки”, “Андрогогіка в системі педагогічних наук”, “Інноваційні технології в освіті”, “Менеджмент в освіті”, “Полікультурне навчання і виховання у світових освітніх системах”. У 2016 р. ліцензовано підготовку докторів філософії за спеціальністю “Освітні, педагогічні науки”. З-поміж дисциплін, які читають викладачі кафедри на освітньо-науковому рівні: “Дидактика вищої школи”, “Методика викладання педагогічних дисциплін”, “Персоналії в історико-педагогічному дискурсі”, “Компаративна педагогіка вищої школи”, “Педагогічні основи християнської етики”.

У своїй роботі викладачі кафедри завжди дотримуються принципу єдності теорії і практики. Тож важливий напрям їхньої методичної діяльності – організація і проведення практик.

У 2018-2019 н. р. викладачі кафедри керували такими практиками: літня виробнича практика, виробнича педагогічна практика (бакалаврат); виробнича педагогічна практика у старшій школі, виробнича педагогічна практика у вищій школі (змістовий модуль виховної роботи), виробнича практика зі спеціальності (магістратура); виробнича (викладацька) практика підготовки докторів філософії.

Здобутком викладачів є постійне поповнення їх навчально-методичних напрацювань. За останні роки вийшов у світ підручник “25 видатних українських педагогів” / за ред. А. М. Бойко (Полтава, 2016) і навчальні посібники: “Музейно-педагогічна діяльність як засіб виховання майбутнього вчителя і викладача вищої школи” (Полтава, 2016), “Менеджмент в освіті” (Полтава, 2017), “Студентське самоврядування як визначальна ознака автономії вищого навчального закладу” (Полтава, 2017).

Викладачі кафедри висвітлюють актуальні проблеми сучасної науки у фахових виданнях України та зарубіжжя (зокрема, наукометричні журнали, що включені до баз даних Web of Science, Index Copernicus).

Протягом останніх п'яти років викладачами кафедри захищено докторські дисертації: О. Ю. Ільченко (2014), В. В. Фазан (2015), В. І. Цина (2016). Учене звання професора присвоєно В. В. Фазану (2019), доцента –

В. М. Мокляку (2014).

Важливим напрямом роботи є наукова співпраця зі студентами. На кафедрі видається студентський часопис “Дидакал”, у якому друкуються статті найкращих студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів; щорічно проводяться студентські олімпіади з педагогіки і готуються учасники до II етапу Всеукраїнської олімпіади (переможці в ньому – диплом II ступеня К. Ніколенко (2017), диплом III ступеня Н. Івасенко (2018), диплом III ступеня Н. Хоменко (2019)); проводяться конкурси студентських наукових робіт з галузі “Педагогічні науки” і готуються учасники до II туру (переможці в ньому – диплом III ступеня В. Опанасенко (2015), диплом III ступеня М. Смірнова (2017), диплом I ступеня Є. Дорошенко (2019)); функціонують наукові гуртки, на кожному з яких

розкривається та чи та наукова проблематика; працює науковий факультатив обдарованої студентської молоді; залучаються студенти до участі в наукових зібраннях тощо.

Викладачі кафедри щорічно проводять наукові зібрання: Всеукраїнська науково-практична конференція “Упровадження основних положень закону України “Про вищу освіту”” як засіб забезпечення європейського рівня діяльності вищої школи” (Полтава, 2015 р.), Всеукраїнська науково-практична конференція із міжнародною участю “Інноваційність в освіті: пошуки і перспективи розвитку” (Полтава, 2016 р.), Всеукраїнська науково-практична конференція із міжнародною участю “Педагогіка вищої школи: стратегія, перспективи розвитку, передовий досвід” (Полтава, 2017 р.), Всеукраїнська науково-практична конференція із міжнародною участю “Педагогічна освіта в Україні: пошуки, стратегія, перспективи розвитку” (Полтава, 2018 р.).

Важливий напрям роботи – організація наукового співробітництва із навчальними закладами як України, так і зарубіжжя. У 2016 р. кафедрою підписано низку угод: із Глухівським національним педагогічним університетом імені Олександра Довженка (кафедра педагогіки та менеджменту освіти), Харківським національним педагогічним університетом імені Г. С. Сковороди (кафедра історії педагогіки та порівняльної педагогіки), ВНЗ “Донбаський державний педагогічний університет” (кафедра педагогіки вищої школи), Латвійським університетом, Поморською академією (м. Слупськ, Польща).

Професорсько-викладацький склад кафедри постійно працює над удосконаленням власної професійної компетентності. У рамках виконання основних пунктів міжнародної угоди пройшли наукове стажування в Поморській академії Л. А. Семеновська (2018), О. Ю. Ільченко, В. М. Мокляк (2019). Відбулося наукове стажування з проблеми академічної доброчесності

в духовній академії університету Стефана Вишенського (м. Варшава, Польща) викладачів

В. В. Фазана, В. І. Цини (2018). Л. А. Семеновська

стажувалася за міжнародною науковою

програмою “Інновації у вищій освіті: світові

тенденції та регіональний досвід” (Словаччина – Угорщина – Австрія) (2017).

Викладачі кафедри В. В. Фазан, В. І. Цина

отримали мовні сертифікати міжнародного зразка (2018). Стали у 2019 р. учасниками

сертифікаційної освітньої програми “Англійська мова як засіб викладання у вищій школі” Л. А. Семеновська, В. В. Фазан, В. М. Мокляк.

У 2018-2019 н. р. кафедра мала такий викладацький склад: завідувач кафедри, доцент О. Ю. Ільченко; професори Л. А. Семеновська, В. В. Фазан; доценти І. В. Кравченко, В. М. Мокляк, Н. М. Пусепліна, Л. М. Петренко, А. В. Хоменко, В. І. Цина.

